

Tento text slúži výlučne ako dokumentačný nástroj a nemá žiadny právny účinok. Inštitúcie Únie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah. Autentické verzie príslušných aktov vrátane ich preambúl sú tie, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie a ktoré sú dostupné na portáli EUR-Lex. Tieto úradné znenia sú priamo dostupné prostredníctvom odkazov v tomto dokumente

► **B****SMERNICA RADY 92/58/EHS**

z 24. júna 1992

**o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnostných a/alebo zdravotných označení pri práci
(deviata samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS)**

(Ú. v. ES L 245, 26.8.1992, s. 23)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
► <u>M1</u>	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/30/ES z 20. júna 2007	L 165	21	27.6.2007
► <u>M2</u>	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/27/EÚ z 26. februára 2014	L 65	1	5.3.2014
► <u>M3</u>	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1243 z 20. júna 2019	L 198	241	25.7.2019

▼ B**SMERNICA RADY 92/58/EHS**

z 24. júna 1992

o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnostných a/alebo zdravotných označení pri práci (deviata samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS)

ODDIEL I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

*Článok 1***Predmet**

1. Táto smernica, ktorá je deviatou samostatnou smernicou v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS, ustanovuje minimálne požiadavky na zaistenie bezpečnostných a/alebo zdravotných označení pri práci.

▼ M2

2. Táto smernica sa nevzťahuje na označenia o uvádzaní nebezpečných látok a zmesí, výrobkov a/alebo zariadení na trh, pokiaľ sa na ne v iných ustanoveniach Únie konkrétne neodkazuje.

▼ B

3. Táto smernica sa nevzťahuje na označenia používané na riadenie cestnej, železničnej, vnútroštátnej riečnej, námornej a/alebo leteckej dopravy.

4. Ustanovenia smernice 89/391/EHS sa v plnej miere vzťahujú na celú oblasť uvedenú v odseku 1 bez toho, aby boli dotknuté prísnejšie a/alebo osobitné ustanovenia tejto smernice.

*Článok 2***Definície**

Na účely tejto smernice

- a) bezpečnostné a/alebo zdravotné označenia sú označenia vzťahujúce sa na konkrétny predmet, činnosť alebo situáciu, ktoré poskytujú informácie alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a/alebo ochrany zdravia pri práci prostredníctvom značky, farby, svetelného označenia alebo akustického signálu, slovnej komunikácie alebo ručnej signalizácie, a to podľa okolností;
- b) zákazová značka je značka, ktorá zakazuje správanie, ktoré by mohlo viesť k vzniku ohrozenia alebo ho spôsobiť;
- c) výstražná značka je značka, ktorá upozorňuje na ohrozenie alebo nebezpečenstvo;
- d) príkazová značka je značka, ktorá prikazuje osobitné správanie;
- e) značka pre núdzový východ, únikovú cestu alebo prvú pomoc je značka, ktorá informuje o núdzových východoch, únikových cestách, miestach prvej pomoci alebo záchranom vybavení;
- f) informačná značka je značka, ktorá poskytuje inú informáciu ako v písmene b) až e);

▼B

- g) značka je označenie, ktoré poskytuje konkrétnu informáciu kombináciou geometrického tvaru, farieb a symbolu alebo piktogramu a ktoré je viditeľné pri osvetlení dostatočnej intenzity;
- h) doplnková značka je značka, ktorá poskytuje doplňujúcu informáciu a používa sa s jednou zo značiek popísaných v písmene g);
- i) bezpečnostná farba je farba, ktorej je priradený osobitný význam;
- j) symbol alebo piktogram je zobrazenie, ktoré znázorňuje situáciu alebo prikazuje osobitné správanie a ktoré sa používa na značke alebo na osvetlenom povrchu;
- k) svetelné označenie je označenie vytvorené zariadením vyrobeným z priehľadných alebo priesvitných materiálov, ktoré sú osvetlené zvnútra alebo zozadu tak, že povrch sa javí ako svietiaci;
- l) akustický signál je kódovaný zvukový signál, ktorý je vysielaný a prenášaný zariadením navrhnutým na tento účel, bez použitia ľudského alebo syntetického hlasu;
- m) slovná komunikácia je vopred určená hovorená správa oznámená ľudským alebo syntetickým hlasom;
- n) ručná signalizácia je kódovaný pohyb a/alebo poloha ramien a/alebo rúk na usmernenie osôb vykonávajúcich činnosti, ktoré predstavujú ohrozenie alebo nebezpečenstvo pre pracovníkov.

ODDIEL II

POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽOV

Článok 3

Všeobecné pravidlá

1. Zamestnávateľa zaistia bezpečnostné a/alebo zdravotné označenia tak, ako to ustanovuje táto smernica tam, kde sa nebezpečenstvo nedá odstrániť alebo dostatočne znížiť prostriedkami kolektívnej ochrany alebo opatreniami, metódami alebo postupmi používanými pri organizácii práce, alebo sa presvedčia o prítomnosti takýchto označení.

Zamestnávateľa budú brať do úvahy posudzovanie rizika vypracované v súlade s článkom 6 ods. 3 písm. a) smernice 89/391/EHS.

2. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia prílohy V, budú vo vnútri podnikov a/alebo firiem umiestnené označenia používané v cestnej, železničnej, vnútroštátnej riečnej, námornej a leteckej doprave všade tam, kde je to vhodné pre takéto formy dopravy.

Článok 4

Bezpečnostné a/alebo zdravotné označenia používané po prvýkrát

Bez toho, aby bol dotknutý článok 6, bezpečnostné a/alebo zdravotné označenie používané pri práci po prvýkrát v deň dátumu alebo po dátume uvedenom v článku 11 ods.1 podods. 1, musí spĺňať minimálne požiadavky stanovené v prílohách I až IX.

▼B*Článok 5***Bezpečnostné a/alebo zdravotné označenia, ktoré sa už používajú**

Bez toho, aby bol dotknutý článok 6, bezpečnostné a/alebo zdravotné označenie, ktoré sa už pri práci používalo pred dátumom uvedeným v článku 11 ods. 1 podods. 1, musí spĺňať minimálne požiadavky stanovené v prílohách I až IX najneskôr osemnásť mesiacov po tomto dátume.

*Článok 6***Výnimky**

1. Berúc do úvahy typy činností a/alebo veľkosť príslušných podnikov, členské štáty môžu špecifikovať kategórie podnikov, ktoré môžu úplne, čiastočne, alebo dočasne nahradiť svetelné označenia a/alebo akustické signály stanovené v tejto smernici alternatívnymi opatreniami, ktoré poskytnú rovnaký stupeň ochrany.
2. Členské štáty sa môžu odchýliť po poradách so sociálnymi partnermi od uplatňovania prílohy VIII oddiel 2 a/alebo prílohy IX oddiel 3, pričom ustanovia náhradné opatrenia, ktoré budú zabezpečovať rovnaký stupeň ochrany.
3. Členské štáty sa pri uplatňovaní odseku 1 budú v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou radiť s organizáciami zamestnávateľov a organizáciami zastupujúcimi pracovníkov.

*Článok 7***Informácie a pokyny pre pracovníkov**

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 10 smernice 89/391/EHS, pracovníci a/alebo ich zástupcovia budú informovaní o všetkých opatreniach, ktoré majú byť vykonané a týkajú sa bezpečnostných a/alebo zdravotných označení používaných pri práci.
2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 12 smernice 89/391/EHS, pracovníci musia dostať vhodné pokyny, najmä formou osobitných pokynov, týkajúcich sa bezpečnostných a/alebo zdravotných označení používaných pri práci.

Osobitne pokyn, na ktorý sa odvoláva prvý pododsek, bude určovať význam označení, osobitne tých, ktoré obsahujú slová a ktoré predpisujú všeobecné a osobitné správanie.

*Článok 8***Porady s pracovníkmi a účasť pracovníkov**

Porady a účasť pracovníkov a/alebo ich zástupcov sa uskutočnia v súlade s článkom 11 smernice 89/391/EHS o záležitostiach, ktoré sú obsahom tejto smernice, vrátane príloh I až IX.

▼ B

ODDIEL III

RÔZNE USTANOVENIA

▼ M3*Článok 9***Zmeny príloh**

Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 9a s cieľom vykonávať čisto technické zmeny príloh a zohľadniť tak technickú harmonizáciu a normalizáciu v súvislosti s navrhovaním a výrobou bezpečnostných a/alebo zdravotných označení alebo zariadení pri práci, ako aj technický pokrok, zmeny v medzinárodných predpisoch alebo špecifikáciách a vývoj v rámci poznatkov v oblasti bezpečnosti a/alebo zdravotných označení alebo zariadení pri práci.

Ak sa v riadne odôvodnených a výnimočných prípadoch, v ktorých hrozí bezprostredné, priame a závažné riziko pre fyzické zdravie a fyzickú bezpečnosť pracovníkov a iných osôb, vyžaduje z vážnych a naliehavých dôvodov konať vo veľmi krátkom čase, na delegované akty prijaté podľa tohto článku sa uplatňuje postup stanovený v článku 9b.

*Článok 9a***Vykonávanie delegovania právomoci**

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 9 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 26. júla 2019. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 9 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva ⁽¹⁾.

5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 9 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

▼ M3

a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

*Článok 9b***Postup pre naliehavé prípady**

1. Delegované akty prijaté podľa tohto článku nadobúdajú účinnosť okamžite a uplatňujú sa, pokiaľ voči nim nie je v súlade s odsekom 2 vznesená námietka. V oznámení delegovaného aktu Európskemu parlamentu a Rade sa uvedú dôvody použitia postupu pre naliehavé prípady.
2. Európsky parlament alebo Rada môžu vzniesť voči delegovanému aktu námietku v súlade s postupom uvedeným v článku 9a ods. 6 V takom prípade Komisia okamžite po oznámení rozhodnutia Európskeho parlamentu alebo Rady vzniesť námietku akt zruší.

▼ B*Článok 10*

1. Smernica 77/576/EHS sa ruší dňom uvedeným v článku 11 ods. 1 podods. 1.

Avšak v prípadoch uvedených v článku 5 sa táto smernica bude uplatňovať po dobu maximálne osemnásť mesiacov po tomto dátume.

2. Odkazy na zrušenú smernicu sa berú ako odkazy na zodpovedajúce ustanovenia tejto smernice.

*Článok 11***Záverčné ustanovenia**

1. Členské štáty prijímú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 24. júna 1994.

Okamžite o tom budú informovať Komisiu.

2. Keď členské štáty prijímú tieto opatrenia, budú obsahovať odkaz na túto smernicu alebo budú sprevádzané takýmito odkazmi pri príležitosti ich úradného uverejnenia. Metódy takéhoto odkazu stanovujú členské štáty.

3. Členské štáty oznámia Komisii znenie základných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré už prijali alebo prijímú v oblasti upravenej touto smernicou.

▼ M1

_____

▼ B*Článok 12*

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

PRÍLOHA I

**VŠEOBECNÉ MINIMÁLNE POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA
BEZPEČNOSTNÝCH A/ALEBO ZDRAVOTNÝCH OZNAČENÍ PRI
PRÁCI**

1. Úvodná poznámka

- 1.1. Tam, kde sa vyžadujú bezpečnostné a/alebo zdravotné označenia na základe všeobecného pravidla podľa článku 3 smernice, musia byť v súlade s osobitnými požiadavkami uvedenými v prílohách II až IX.
- 1.2. Táto príloha uvádza požiadavky popisujúce rôzne použitie bezpečnostných a/alebo zdravotných označení a ustanovuje všeobecné pravidlá vzájomnej zámery a kombinácií značiek.
- 1.3. Zdravotné a/alebo bezpečnostné označenia sa musia používať iba na vyjadrenie pokynov alebo informácií stanovených v smernici.

2. Typy označení

2.1. Trvalé označenia

- 2.1.1. Trvalé značky sa musia používať na označenie zákazu, výstrahy a príkazu a na umiestnenie a označenie núdzových východov, únikových ciest a vybavenia prvej pomoci.

Značky a/alebo bezpečnostná farba sa musia použiť na trvalé vyznačenie umiestnenia a označenia protipožiarneho zariadenia.

- 2.1.2. Označenia nádob a potrubí sa musia umiestniť tak, ako to ustanovuje príloha III.

- 2.1.3. Miesta, kde je nebezpečenstvo zrážky s prekážkami alebo nebezpečenstvo pádu, musia byť trvalo vyznačené bezpečnostnou farbou a/alebo značkami.

- 2.1.4. Dopravné trasy musia byť trvalo vyznačené bezpečnostnou farbou.

2.2. Dočasné označenia

- 2.2.1. Svetelné označenia, akustické signály a/alebo slovná komunikácia sa musia používať na signalizovanie nebezpečenstva, na vyzvanie osôb, aby uskutočnili osobitnú činnosť a na núdzovú evakuáciu osôb tam, kde je to dočasne potrebné, s ohľadom na možnosti vzájomnej zámery a kombinácie značiek, ako ustanovuje oddiel 3.

- 2.2.2. Ručná signalizácia a/alebo slovná komunikácia sa musí používať tam, kde je to dočasne potrebné, na usmernenie osôb vykonávajúcich nebezpečné alebo rizikové činnosti.

3. Vzájomná zámerna a kombinácia označení

- 3.1. Pri dodržaní rovnakej účinnosti možno použiť ktorúkoľvek z nasledujúcich možností:

— bezpečnostnú farbu alebo značku na vyznačenie miest, kde je prekážka alebo nebezpečenstvo pádu,

— svetelné označenia, akustické signály alebo slovnú komunikáciu,

— ručnú signalizáciu alebo slovnú komunikáciu.

▼ B

- 3.2. Niektoré typy označenia možno používať spoločne:
- svetelné označenia a akustické signály,
  - svetelné označenia a slovnú komunikáciu,
  - ručnú signalizáciu a slovnú komunikáciu.
4. Pokyny v nižšie uvedenej tabuľke sa vzťahujú na všetky označenia obsahujúce bezpečnostnú farbu:

Farba	Význam alebo účel	Pokyny a informácie
Červená	zákazová značka	nebezpečné správanie
	signalizácia nebezpečenstva	stáť, zastaviť, zariadenie na núdzové vypnutie, evakuácia
	požiarnotechnické zariadenie	označenie a umiestnenie
Žltá alebo žltáoranžová	výstražná značka	upozornenie, výstraha, kontrola
Modrá	príkazová značka	osobitné správanie alebo činnosť, povinnosť nosiť osobné ochranné prostriedky
Zelená	značky pre núdzový východ, únikové cesty, prvú pomoc	dvere, východy, trasy, zariadenie, vybavenie
	bez nebezpečenstva	návrat k normálnemu stavu

5. Účinnosť označenia nesmie byť nepriaznivo ovplyvnená:
- 5.1. prítomnosťou ďalšieho zdroja signálu rovnakého typu, ktorý nepriaznivo vplyva na viditeľnosť alebo zrozumiteľnosť, najmä predchádzať:
- 5.1.1. umiestneniu veľkého počtu označení v tesnej blízkosti;
  - 5.1.2. súčasnému použitiu dvoch svetelných označení pri ktorých by mohlo dôjsť k zámene;
  - 5.1.3. použitiu svetelného označenia v blízkosti iného podobného svetelného zdroja;
  - 5.1.4. použitiu dvoch akustických signálov súčasne;
  - 5.1.5. použitiu akustického signálu v hlučnom prostredí;
- 5.2. nevhodnému návrhu, nedostatočnému počtu, nesprávne umiestneniu, zlému stavu alebo nesprávnej funkcii označení alebo signalizačných zariadení.
6. V závislosti od požiadaviek značky a signalizačného zariadenia sa musia čistiť, udržiavať, kontrolovať, opravovať, a ak je to potrebné, pravidelne vymieňať, aby sa zabezpečilo zachovanie ich hlavných a/alebo funkčných vlastností.
7. Počet a umiestnenie inštalovaných značiek alebo signalizačných zariadení závisí od miery ohrozenia alebo nebezpečenstva alebo od rozsahu oblasti, ktorá má byť pokrytá.

▼ B

8. Označenia vyžadujúce určitú formu energie musia byť vybavené garantovaným núdzovým zdrojom pre prípad prerušenia dodávky energie, ak týmto prerušením nebude ohrozenie vylúčené.
9. Zapnutie svetelného označenia a/alebo akustického signálu určuje, kedy začne požadovaná činnosť, označenie alebo signál musia byť aktivované tak dlho, ako to činnosť vyžaduje.

Svetelné označenie a akustický signál musia byť schopné opätovnej aktívácie ihneď po použití.
10. Svetelné označenia a akustické signály sa musia kontrolovať, aby sa zabezpečila ich správna funkcia a účinnosť pred uvedením do činnosti a následne v dostatočne častých intervaloch.
11. Ak sú sluchové alebo zrakové schopnosti pracovníkov znížené, vrátane zníženia spôsobeného nosením osobných ochranných prostriedkov, musia sa prijať opatrenia, ktorými sa doplnia alebo nahradia príslušné označenia.

▼ M2

12. Plochy, miestnosti alebo uzavreté priestory používané na skladovanie značných množstiev nebezpečných látok alebo zmesí musia byť označené vhodnou výstražnou značkou podľa oddielu 3.2 prílohy II, alebo vyznačené tak, ako sa uvádza v oddiele I prílohy III, ak označenie jednotlivých obalov alebo nádob nie je vhodné na tento účel.

Ak sa v oddiele 3.2 prílohy II nenachádza rovnocenná výstražná značka, ktorá by varovala pred nebezpečnými chemickými látkami alebo zmesami, musí sa použiť príslušný výstražný piktogram, ako sa uvádza v prílohe V k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006 (Ú. v. EÚ L 353, 31.12.2008, s. 1).

▼B*PRÍLOHA II***MINIMÁLNE VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA ZNAČIEK****1. Hlavné znaky**

- 1.1. Tvar a farby značiek sú ustanovené v oddieli 3 podľa ich osobitného účelu (značky označujúce zákaz, výstrahu, príkaz, núdzový východ, únikovú cestu alebo protipožiarnu zariadenie).
- 1.2. Piktogramy musia byť čo najjednoduchšie a majú obsahovať iba nevyhnutné podrobnosti.
- 1.3. Používané piktogramy môžu byť nepatrne odlišné alebo podrobnejšie než piktogramy uvedené v oddiele 3 za predpokladu, že vyjadrujú rovnaký význam a že rozdiel alebo úprava nemení ich význam.
- 1.4. Značky musia byť vyrobené z materiálu, ktorý je odolný voči nárazu a poveternostným vplyvom a vhodný pre dané prostredie.
- 1.5. Rozmery a kolorimetrické a fotometrické vlastnosti značiek musia zaručovať ich dobrú viditeľnosť a zrozumiteľnosť.

2. Podmienky používania

- 2.1. Značky sa v zásade umiestňujú v primeranej výške a v polohe vhodnej z hľadiska zorného uhla so zreteľom na prekážky, a to na vstupe na miesto všeobecného ohrozenia alebo v bezprostrednej blízkosti konkrétneho ohrozenia alebo predmetu a sú na dobre osvetlenom, ľahko prístupnom a viditeľnom mieste.

Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia smernice 89/654/EHS tam, kde je intenzita prirodzeného svetla nedostatočná, by sa mali používať fosforeskujúce farby, reflexné materiály alebo umelé osvetlenie.

- 2.2. Značka sa musí odstrániť, ak zanikne dôvod na jej používanie.

3. Používané značky**3.1. Zákazové značky**

Hlavné znaky:

— kruhový tvar

— čierny piktogram na bielom pozadí, červený okraj a šikmý pruh (červená musí zaberat' minimálne 35 % plochy značky).

Používané značky:

Zákaz fajčenia

Zákaz fajčenia a používania otvoreného ohňa

Zákaz vstupu pre chodcov

▼B

Nehasiť vodou

Nevhodné na pitie

Nepovolánym vstup zakázaný

Priemyselným vozidlám vjazd zakázaný

Nedotýkať sa

3.2. *Výstražné značky*

Hlavné znaky:

- trojuholníkový tvar
- čierny piktogram na žltom pozadí s čiernym okrajom (žltá musí zaberat' minimálne 50 % plochy značky).

Horľavý materiál alebo vysoká teplota ⁽¹⁾

Výbušný materiál

Jedovatý materiál

Žieravý materiál

Rádioaktívny materiál

Zavesené bremeno

⁽¹⁾ V prípade, ak chýba osobitný znak pre vysokú teplotu.

▼ **B**

Priemyselné vozidlá

Nebezpečenstvo: elektrický prúd

Všeobecné nebezpečenstvo
▶ ⁽¹⁾ **M2**

Laserový lúč

Oxidujúci materiál

Neionizujúce žiarenie

Silné magnetické pole

Prekážky

Pád

Biologické ohrozenie

Nízka teplota

(*) Piktogram stanovený smernicou Rady 90/679/EHS zo dňa 26. novembra 1990 o ochrane pracovníkov pred rizikami spojenými s expozíciou biologickým činiteľom pri práci (siedma samostatná smernica v zmysle čl. 16 odst. 1 smernice 89/391/EHS) (Ú. v. ES L 374, 31.12.1990, s. 1).

(***) Táto výstražná značka sa nepoužije s cieľom varovať pred nebezpečnými chemickými látkami alebo zmesami s výnimkou prípadov, keď sa výstražná značka použije v súlade s druhým odsekom oddielu 5 prílohy III s cieľom vyznačiť sklad nebezpečných látok alebo zmesí.

▼B

3.3. Príkazové značky

Hlavné znaky:

— kruhový tvar

— biely piktogram na modrom pozadí (modrá musí zaberat' minimálne 50 % plochy značky).

Je nutné používať prostriedky na ochranu zraku

Je nutné používať ochrannú prilbu

Je nutné používať prostriedky na ochranu sluchu

Je nutné používať prostriedky na ochranu dýchacích ciest

Je nutné používať ochrannú obuv

Je nutné používať ochranné rukavice

Je nutné používať ochranný odev

Je nutné používať prostriedky na ochranu tváre

Je nutné používať bezpečnostný závesný systém

Chodci musia používať túto cestu

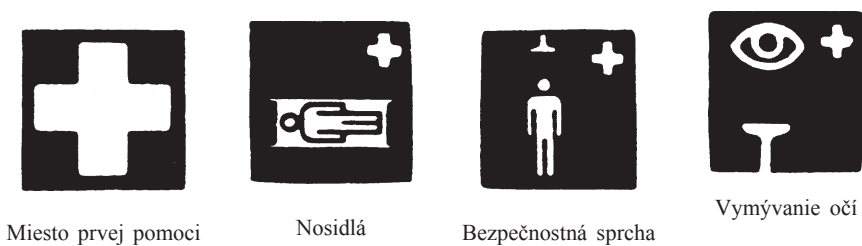
Všeobecná príkazová značka (ak je to potrebné, doplní sa o ďalšiu značku)

▼B

3.4. Značky pre núdzový východ, únikovú cestu alebo miesto prvej pomoci

Hlavné znaky:

- obdĺžnikový alebo štvorcový tvar
- biely piktogram na zelenom pozadí (zelená musí zaberat' minimálne 50 % plochy značky).

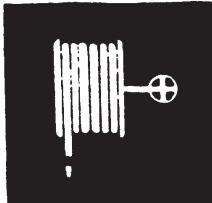

▼B3.5. *Značky požiarnej ochrany*

Hlavné znaky:

- obdĺžnikový alebo štvorcový tvar
- biely piktogram na červenom pozadí (červená musí zaberat' minimálne 50 % plochy značky).

Používané značky:

Požiarna hadica

Rebrík

Hasiaci prístroj

Núdzový telefón
pre prípad požiaru

Určenie smeru (doplňková informačná značka)

▼ B

PRÍLOHA III

MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA OZNAČENIE NÁDOB A POTRUBÍ

▼ M2

1. Nádoby používané pri práci na chemické látky alebo zmesi, ktoré sú v súlade s nariadením (ES) č. 1272/2008 klasifikované ako nebezpečné podľa kritérií niektorej z tried fyzikálnej nebezpečnosti alebo nebezpečnosti pre zdravie, a nádoby používané na skladovanie týchto nebezpečných látok alebo zmesí spolu s viditeľnými potrubiami, ktoré obsahujú alebo dopravujú takéto nebezpečné látky a zmesi, musia byť označené príslušnými výstražnými piktogramami v súlade s uvedeným nariadením.

Prvý odsek sa nevzťahuje na nádoby používané pri práci krátkodobu, ani na nádoby, ktorých obsah sa často mení, za predpokladu, že sú prijaté iné vhodné opatrenia, najmä prostredníctvom informácií a/alebo školení, ktoré zabezpečia tú istú úroveň ochrany.

Označenia, ktoré sa uvádzajú v prvom odseku, môžu byť:

- nahradené výstražnými značkami stanovenými v prílohe II s použitím rovnakých piktogramov alebo symbolov. Ak sa v oddiele 3.2 prílohy II nenachádza rovnocenná výstražná značka, musí sa použiť príslušný výstražný piktogram, ako sa stanovuje v prílohe V k nariadeniu (ES) č. 1272/2008,
- doplnené ďalšími informáciami, ako je napríklad názov a/alebo vzorec nebezpečnej látky alebo zmesi, a podrobnosťami o nebezpečenstve,
- v súvislosti s prepravou nádob na pracovisku doplnené alebo nahradené značkami uplatniteľnými v celej únii pre prepravu nebezpečných látok alebo zmesí.

▼ B

2. Označenia musia byť pripevnené takto:
  - na viditeľnej strane (stranách),
  - pevne, nalepené alebo namaľované.
3. Tam, kde je to vhodné, označenia podľa oddielu 1 tejto prílohy musia mať hlavné znaky definované v oddiele 1.4 prílohy II a musia spĺňať podmienky pre používanie značiek ustanovené v oddieli 2 prílohy II.
4. Bez toho, aby boli dotknuté oddiely 1, 2 a 3, označenia používané na potrubiach musia byť viditeľne umiestnené v blízkosti najnebezpečnejších miest, napríklad ventilov a spojov a v primeraných vzdialenostiach.
5. Plochy, miestnosti alebo uzavreté priestory používané na skladovanie značných množstiev nebezpečných látok alebo ► **M2** zmesí ◀ musia byť označené vhodnou výstražnou značkou podľa oddielu 3.2 prílohy II alebo označené tak, ako to ustanovuje oddiel 1 prílohy III, pokiaľ označenie jednotlivých balení alebo nádob nezodpovedá tomuto účelu s ohľadom na prílohu II, bod 1.5 vo vzťahu k rozmerom.

Sklady rôznych typov nebezpečných látok alebo ► **M2** zmesí ◀ môžu byť vyznačené výstražnou značkou pre označenie všeobecného nebezpečenstva.

Značky alebo označenia uvedené vyššie musia byť umiestnené podľa možnosti v blízkosti skladovacej plochy alebo na dverách do skladovacích priestorov.

PRÍLOHA IV

**MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA OZNAČENIE A UMIESTNENIE
PROTIPOŽIARNEHO ZARIADENIA**

1. Úvodná poznámka

Táto príloha platí pre zariadenia používané výhradne na protipožiarne účely.

2. Protipožiarne zariadenia musia byť vyznačené osobitnou farbou určenou pre tieto zariadenia a označením miesta a/alebo osobitnou farbou určenou pre miesta, na ktorých sa toto zariadenie nachádza, alebo ich prístupu.

3. Farba, ktorou sa vyznačuje toto zariadenie, je červená.

Červená plocha musí byť dostatočne veľká, aby zariadenie bolo ľahko rozpoznateľné.

4. Značky ustanovené v oddiele 3.5 prílohy II sa musia používať na vyznačenie miesta, na ktorom sa toto zariadenie nachádza.

▼B

PRÍLOHA V

**MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA OZNAČENIA POUŽÍVANÉ PRE
VYZNAČENIE PREKÁŽOK, NEBEZPEČNÝCH MIEST
A DOPRAVNÝCH TRÁS****1. Označenia prekážok a nebezpečných miest**

- 1.1. Miesta, kde je nebezpečenstvo zrážky s prekážkou, pádu alebo padajúcich predmetov, by sa mali vyznačiť striedavo žltो-čiernymi alebo červeno-bielymi pásmi v zastavaných priestoroch podniku, kde majú počas práce prístup pracovníci.
- 1.2. Rozmery označenia musia byť úmerné rozsahu danej prekážky alebo nebezpečného miesta.
- 1.3. Žltο-čierne alebo červeno-biele pásy musia mať sklon približne 45° a musia byť približne rovnakej veľkosti.
- 1.4. Príklad:

2. Vyznačenie dopravných trás

- 2.1. Tam, kde to používanie a vybavenie priestorov vyžaduje z dôvodu ochrany pracovníkov, musia sa dopravné trasy pre vozidlá zreteľne vyznačiť neprešovanými pásmi výraznej farby, podľa možnosti bielej alebo žltej, pri zohľadnení farby podkladu.
- 2.2. Pásy musia byť umiestnené tak, aby určovali potrebnú bezpečnú vzdialenosť medzi vozidlami a akýmkoľvek predmetom, ktorý môže byť v ich blízkosti, ako aj medzi chodcami a vozidlami.
- 2.3. Ak je to možné, stále dopravné trasy vo vonkajších zastavaných priestoroch by mali byť vyznačené podobne, pokiaľ nie sú zabezpečené vhodnými bariérami alebo chodníkmi.

PRÍLOHA VI

MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA SVETELNÉ OZNAČENIA

1. Hlavné znaky

- 1.1. Svetlo vyžarované značkou musí vytvárať svetelný kontrast vhodný pre prostredie v súlade s určenými podmienkami použitia značky tak, aby nedochádzalo k zrkadleniu z dôvodu nadmerného množstva svetla alebo k slabej viditeľnosti v dôsledku nedostatku svetla.
- 1.2. Svetelná plocha, ktorá vydáva signál, môže byť jednofarebná alebo môže obsahovať piktogram na určenom pozadí.
- 1.3. Táto farba musí zodpovedať tabuľke farieb a ich významov, ktoré sú ustanovené v oddieli 4 prílohy I.
- 1.4. Podobne, ak označenie obsahuje piktogram, musí tento vyhovovať všetkým príslušným pravidlám ustanoveným v prílohe II.

2. Osobitné pravidlá používania

- 2.1. Ak je zariadenie schopné vysielat' prerušovaný aj neprerušovaný signál, prerušovaný signál by sa mal používať na označenie vyššej miery nebezpečenstva alebo naliehavejšej potreby požadovaného/predpísaného zásahu alebo postupu, než aká je označovaná neprerušovaným signálom.

Trvanie každého záblesku a frekvencia zábleskov prerušovaného svetelného označenia musia byť také, aby

- zaistili správne pochopenie správy a
- vylúčili akúkoľvek zámenu s inými svetelnými označeniami alebo zámenu s neprerušovaným svetelným označením.

- 2.2. Ak sa používa prerušované svetelné označenie namiesto akustického signálu alebo spolu s akustickým signálom, musia sa použiť rovnaké kódy.
- 2.3. Zariadenia na vysielanie prerušovaného svetelného označenia v prípade vážneho nebezpečenstva musia byť pod odborným dohľadom alebo musia byť vybavené pomocnou lampou.

*PRÍLOHA VII***MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA AKUSTICKÉ SIGNÁLY****1. Hlavné znaky**

1.1. Akustické signály musia:

- a) mať hladinu zvuku, ktorá je podstatne vyššia ako hluk okolitého prostredia, aby boli dobre počuteľné bez toho, aby obťažovali alebo spôsobovali bolesť;
- b) byť ľahko rozpoznateľné, hlavne z hľadiska dĺžky impulzu a intervalov medzi impulzami alebo skupinami impulzov a musia byť zreteľne odlišné od iného akustického signálu a hluku okolitého prostredia.

1.2. Ak zariadenie môže vysielat' akustické signály s premenlivou a konštantnou frekvenciou, premenlivá frekvencia by sa mala používať na označenie vyššieho stupňa nebezpečenstva alebo naliehavejšej potreby požadovaného/ predpísaného zásahu alebo postupu vo vzťahu ku konštantnej frekvencii.

2. Kód

Signál pre evakuáciu musí byť neprerušovaný.

PRÍLOHA VIII

MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA SLOVNÚ KOMUNIKÁCIU

1. **Hlavné znaky**

- 1.1. Slovná komunikácia medzi hovorcom alebo vysielačom a jedným alebo viacerými poslucháčmi má mať formu (niekedy kódovaných) krátkych textov, viet, skupín slov a/alebo jednotlivých slov.
- 1.2. Hovorené správy majú byť čo najkratšie, najjednoduchšie a najzrozumiteľnejšie, vyjadrovacia schopnosť hovorcu a sluchová schopnosť poslucháča (poslucháčov) musí byť taká, aby zabezpečila spoľahlivú slovnú komunikáciu.
- 1.3. Slovná komunikácia je priama (prostredníctvom ľudského hlasu) alebo nepriama (prostredníctvom ľudského alebo syntetického hlasu, ktorý je vysielať akýmikoľvek vhodnými prostriedkami.)

2. **Osobitné pravidlá používania**

- 2.1. Osoby, ktorých sa to týka, musia mať dobrú znalosť používaného jazyka tak, aby boli schopné správne vyslovovať a porozumieť hovorenej správe a následne sa správať spôsobom, ktorý je vhodný pre bezpečnosť a/alebo ochranu zdravia.
- 2.2. Ak sa slovná komunikácia použije namiesto gestikulácie alebo spolu s gestikuláciou, mali by sa používať tieto kódové slová:

— štart	naznačiť začiatok príkazu
— stop	prerušiť alebo ukončiť pohyb
— koniec	zastaviť činnosť
— zdvihni	zdvihnúť bremeno vyššie
— spusti	spustiť bremeno nižšie
— vpred	} na koordináciu so zodpovedajúcimi ručnými signálmi
— vzad	
— vpravo	
— vľavo	
— pozor	pre núdzové zastavenie
— rýchlo	zrýchliť pohyb z dôvodu bezpečnosti.

PRÍLOHA IX

MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA RUČNÉ SIGNÁLY

1. Znaky

Ručné signály musia byť presné, jednoduché, veľkého rozsahu, ľahko vykonateľné, výstižné a jasne odlišené od ostatných takýchto signálov.

Tam, kde sa používajú súčasne obidve ruky, musia sa hýbať symetricky a musia ukazovať iba jednu značku.

Za predpokladu, že spĺňajú vyššie uvedené podmienky, používané signály sa môžu trochu odlišovať alebo byť podrobnejšie než tie, ktoré sú uvedené v oddieli 3, avšak musia byť rovnako zrozumiteľné a pochopiteľné.

2. Osobitné pravidlá používania

2.1. Osoba, ktorá dáva signály, ďalej len „signalista“, bude používať pohyby ramien/rúk, čím bude dávať pokyny pre jednotlivé úkony osobe, ktorá prijíma tieto signály, ďalej len „operátor“.

2.2. Signalista musí byť schopný vizuálne sledovať všetky úkony bez toho, aby tým bol ohrozený.

2.3. Povinnosti signalistu musia spočívať výhradne v riadení úkonov a v zaisťovaní bezpečnosti pracovníkov v jeho blízkosti.

2.4. Ak podmienky popísané v bode 2.2 nie sú splnené, mal by sa použiť jeden alebo viacerí pomocní signalisti.

2.5. Operátor musí prerušiť prebiehajúcu činnosť, aby si vyžiadal nové pokyny, keď nie je schopný s potrebnou zárukou bezpečnosti vykonávať príkazy, ktoré dostal.

2.6. Príslušenstvo

Operátor musí byť schopný bez ťažkostí rozpoznať signalistu.

Signalista má mať na sebe jeden alebo viac charakteristických prvkov, napr. plášť, prilbu, rukávniky, pásku na rukáv alebo signalizačné terče.

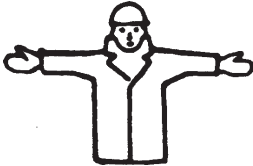

Tieto charakteristické prvky majú byť výraznej farby, podľa možnosti všetky rovnakej, a určené na výhradné použitie signalistom.

3. Používané kódované signály

Úvodná poznámka:

Nasledujúci zoznam kódovaných signálov bez toho, aby boli dotknuté iné kódy platné na úrovni spoločenstva, sa používa pre rovnaké činnosti v určitých odvetviach:

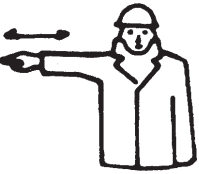
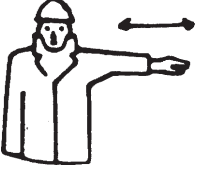

▼ **B**

Význam	Popis	Ilustrácia
A. Všeobecné signály		
ŠTART Výstraha Začiatok príkazu	obe ramená sú natiahnuté v horizontálnej polohe, pričom dlane smerujú vpred	
STOP Prerušenie Koniec pohybu	pravé rameno smeruje nahor s dlaňou obrátenou dopredu	
KONIEC činnosti	obidve dlane sú zopnuté vo výške hrudníka	
B. Vertikálne pohyby		
ZDVIHNUTIE	pravé rameno ukazuje nahor, pričom dlaň je obrátená smerom dopredu a pomaly opisuje kruh	
SPUSTENIE	pravé rameno smeruje nadol, pričom dlaň smeruje dovnútra a pomaly opisuje kruh	

▼ **B**

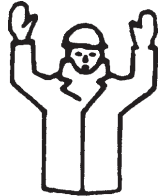
Význam	Popis	Ilustrácia
VERTIKÁLNA VZDIALENOSŤ	Ruky naznačujú príslušnú vzdialenosť	

C. Horizontálne pohyby

POHYB VPRED	Obidve ramená sú ohnuté s dlaňami smerujúcimi nahor a predlaktie sa pomaly pohybuje smerom k telu	
POHYB VZAD	Obidve ramená sú ohnuté, pričom dlane smerujú nadol a predlaktia sa pomaly pohybujú smerom od tela	
VPRAVO od signalistu	pravé rameno je vystreté horizontálne, pričom dlaň smeruje nadol a pomaly robí malé pohyby vpravo	
VĽAVO od signalistu	ľavé rameno je vystreté horizontálne, pričom dlaň smeruje nadol a pomaly robí malé pohyby vľavo	
HORIZONTÁLNA VZDIALENOSŤ	Ruky naznačujú príslušnú vzdialenosť	

▼ B

Význam	Popis	Ilustrácia
D. Nebezpečenstvo		
NEBEZPEČENSTVO Núdzové zastavenie	Obidve ramená ukazujú nahor, dlane sú obrátené vpred	
RÝCHLO	Všetky pohyby rýchlejšie	
POMALY	Všetky pohyby pomalšie	